

Hallitus

§ 69

12.06.2015

ALUSTAVA TTS 2016 - 2018 (JÄSENKUNNILLE LAUSUNTOJA VARTEN)

561/02.020.200.2000/2015

Hallitus § 69

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Raimo Inkinen
Talousjohtaja Pekka Hänninen, puh. (09) 1561 2209**Yleistä**

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Yhtymäkokous kehotti HSY:n hallitusta ottamaan toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussa huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatiorryhmän 20.2.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tarkistettavat tavoitteet tälle valtuustokaudelle. Tavoitteet on huomioitu alustavan TTS:n valmistelussa:

- tuottavuuden nousun tulee olla vähintään 1,5 % / vuosi. Vesi- huollon osalta pyritään korkeampaan tuottavuuden nousuun,
- vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla vesihuollon tariffien reaalisten hinnankorotusten hillitseminen tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä,
- investointien kokonaistaso on mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle,
- jätehuollon investoinnit on mitoitettava siten, että jätehuollon omavaraisuusaste kääntyy nousuun,
- peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuosina 2015 ja 2016, päätetään vuosittain.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2016 - 2018 tavoiteasetanta perustuu yhtymäkokouksen 14.11.2014 hyväksymään uuteen strategiaan 2020.

TTS-kauden tavoitteiden ja hankkeiden pohjana ovat strategiset päämäärät:

- Ympäristön tila on parantunut,
- toimintavarmuus on korkea ja verkostojen toiminta on optimoitu,
- HSY:n palvelut vastaavat asiakasryhmien tarpeisiin ja asukaskokemus on parantunut,
- HSY:llä on merkittävä rooli alueen materiaali- ja energiatehokkuuden parantamisessa sekä materiaalivirtojen hyödyntämisessä ja
- tuottavuus on merkittävästi ja mitattavasti parantunut ja rahoituksen hallittu tasapaino on saavutettu niin, että myös investointimenot kätetään tulorahoituksella.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa toimialojen ja tulosalueiden tavoitteista on koottu ympäristötavoitteet, jotka on yhdistetty HSY:n ympäristöryhmän valmistelemien kuntayhtymän yhteisten tavoitteiden kanssa HSY:n ympäristöohjelmaksi 2016. Alustavan TTS:n liitteenä esitettyihin strategian indikaattoreihin on päivitetty vuoden 2014 toteutumat.

Toiminta

Veden tuotannon arvioidaan kasvavan vuosittain noin 0,4 % perustuen toiminta-alueen arvioituun 1,3 % vuosikasvuun ja toisaalta veden ominaiskulutuksen ennakoituun 0,9 % vuosittaiseen vähenemiseen. Vuonna 2016 veden tuotannon arvioidaan olevan 90,0 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 72,2 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 136,1 miljoonaa m³.

Vuonna 2016 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 7,9 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 261 000 tonnia. Lisäkasvua syntyy, kun kartongin keräys sekä sako- ja umpikaivolietteen siirtyvät vaiheittain HSY:n tuottamaksi palveluksi.

Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 216 000 tonnia. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 255 000 tonnia, joista hyödynnettäviä jätteitä noin 200 000 tonnia, maa-aineksia 45 000 tonnia ja muita jätteitä 10 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2015 - 2017. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärän lasku loivenee suunnitelmakauden aikana. Vuonna 2016 HSY:n keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 770,5 htv, kun se vuonna 2015 suunnitelman mukaisesti on 780,7 htv. Henkilöstömäärien toteutumat ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2016 - 2018 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Käyttötalous

HSY:n toimintatulot vuonna 2016 ovat 350,6 miljoonaa euroa, 6,3 miljoonaa (1,8 %) enemmän talousarvioon 2015 verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien muutokset sekä vesi- ja jätehuollossa 1,4 % inflaatiokorotus. Vesihuollossa on tämän lisäksi tehty 2,2 % reaalikorotus hintoihin, jätehuollossa reaalikorotusta ei tehdä.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet muodostavat 1 % HSY:n toimintatuloista. Vuonna 2016 kuntaosuudet jäivät hieman edellisvuotta pienemmiksi. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Seutu- ja ympäristötiedon toimintamenoihin sisältyy myös osuus HSY:n yhteisistä kuluista.

HSY:n toimintamenot vuonna 2016 ovat 182,5 miljoonaa euroa, 2,7 miljoonaa (-1,5 %) vähemmän talousarvioon 2015 verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävät kustannustason nousut, kuten sähkövero jätevedenpuhdistuksen omasta sähköntuotannosta. Jätehuollossa toimintakuluihin vaikuttaa lisäksi jätteenkuljetuksen käsittelyosuuden läpilaskituksen vaiheittainen lopettaminen, jolla ei kuitenkaan ole tulosvaikutusta.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2016 on 169,9 miljoonaa (48,5 %), kun se talousarviossa 2015 on 160,7 miljoonaa (46,7 %). Toimintakate paranee koko suunnitelmakauden ajan ollen 180,8 miljoonaa (51,5 %) vuonna 2018.

Nettorahoituskulut ovat vuonna 2016 yhteensä 68,1 miljoonaa euroa, joka on 1,0 miljoonaa talousarviota 2015 vähemmän. Vaikka vieraan pääoman määrä kasvaa talousarviovuonna, rahoituskuluihin tämä ei heijastu yhtä voimakkaana nousuna korkotason pysyessä edelleen matalalla tasolla. Lisäksi vuonna 2016 rahoitustuottoihin on budjetoitu yhteensä 1,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä. Korkokuluista 63,0 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2016 vuosikate on 101,8 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 195,2 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 308 miljoonaa euroa. Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit kaikkina suunnitelmavuosina.

Tilikauden tulos vuonna 2016 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen +5,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivaruksen purkamisesta aiheutuvien tilinpäätöskirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavan tuloveron jälkeen tilikauden ylijäämä on +5,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat yhtymäkokouksen 14.11.2014 hyväksymään vesihuollon investointistrategiaan sekä investointiohjelmaan 2015 - 2024 ja jätehuollon investointiohjelmaan 2015 - 2024. Taloussuunnitelmassa on huomioitu suunnitelmakaudelle siirtyneet investoinnit sekä yhtymäkokouksen 19.12.2014 hyväksymän Blominmäen jätevedenpuhdistamon päivitetyn hankesuunnitelman mukainen kustannusten nousu. Lisäksi TTS:ssä on huomioitu 29.5.2015 hyväksytty uusi Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksen yleissuunnitelma.

Vuonna 2016 investoinnit ovat yhteensä 168,2 miljoonaa euroa, josta 153,4 miljoonaa on vesihuollon ja 12,8 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Vesihuollossa toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen edellyttämät investoinnit suunnitelmakaudelle 2016 - 2018 ovat yhteensä 97,1 milj. euroa. Suunnitelmakauden merkittäviä hankkeita ovat mm. Suurpelto Espoossa, Jätkäsaari ja Kalasatama Helsingissä sekä Kivistön alue Vantaalla. Haja-asutusalueiden vesihuoltoa rakennetaan mm. Kolmperässä Espoossa.

Vedenhankinnan- ja puhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudelle 2016 - 2018 ovat yhteensä 22,4 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit kaudella ovat Vanhankaupungin ja Pitkälän vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostaminen.

Vedenjakelun ja viemäroinnin investoinnit suunnittelukaudelle 2016 - 2018 ovat yhteensä 166,5 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit ovat runkojohdohankkeita, kuten Kivistön alueen linjat (10 km) ja Länsi-Espoon runkovesijohto (14 km). Merkittävimmät viemärointijärjestelmän investoinnit suunnitelmakaudella ovat pääviemärihankkeita, kuten Länsi-Vantaan ja Koillis-Espoon viemärointi (15 km) sekä Mäntymäki-Vallila tunneli (2,7 km).

Jätevedenpuhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudella 2016 - 2018 ovat yhteensä 189,9 milj. euroa. Osakokonaisuuden merkittävin investointi suunnitelmakaudella on Blominmäen jätevedenpuhdistamo, jonka rakentamiseen on suunnitelmakaudella varattu 173,4 milj. euroa.

Jätehuollon investointiohjelman mukaisesti Sortti-asemaverkosto laajentuu suunnitelmakaudella Kirkkonummelle, jonne rakennettavan Sortti-aseman rakentaminen ajoittuu vuosille 2016 - 2017. Kirkkonummen Sortti-aseman hankesuunnitelma tuodaan käsiteltäväksi HSY:n hallitukseen elokuussa 2015.

Jätehuollon viime vuosien merkittävin yksittäinen investointihanke on Ämmäsuolle vuonna 2015 valmistuva biokaasulaitos. Biokaasu hyödynnetään uudessa kaasumoottorivoimalaitoksessa leasing-vaihtoehtojen mukaisesti siten, että syntyvä energia hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla KL-preemion saavuttamiseksi. Leasing-voimalan toimitus ajoittuu vuosille 2015 ja 2016.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,2 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua lainaa vuoden 2015 talousarvion mukaan 250,8 miljoonaa euroa, mikäli vuoden 2015 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat talousarviossa esitetyn mukaisina.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, jonka vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 308 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 108 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 451 miljoonaa euroa.

Lähivuosien erittäin suurista investointimenoista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee koko suunnitelmakauden ajan ollen vuoden 2018 lopussa arvioidut 23,2 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 25,0 %. Jätehuollon omavaraisuusaste alkaa kuitenkin hiljalleen nousta kaikkina suunnitelmavuosina investointien pienetessä.

Ehdotus (RI)

Hallitus päättää pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkeja antamaan 28.8.2015 mennessä lausuntonsa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2016 - 2018.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Liite

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2016 - 2018

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä HSY:n kirjaamossa 6.7.2015.

Todistan pöytäkirjanotteen oikeaksi

Helsingissä, kesäkuun 17. päivänä 2015

Jaana Heidenstrauch
hallintosihteeri

